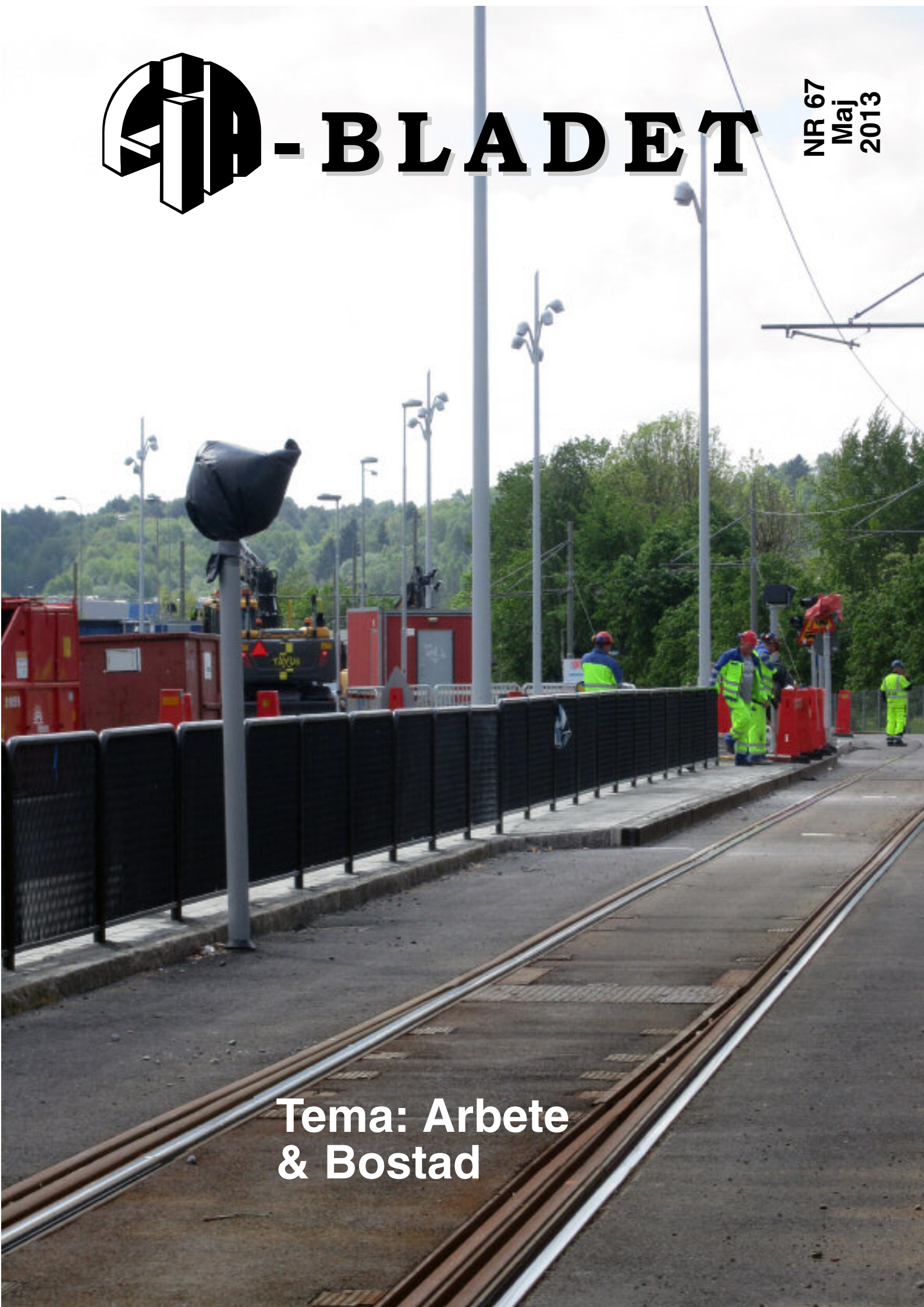

A-BLADET

NR 67
Maj
2013

**Tema: Arbete
& Bostad**

189 000 nya bostäder skulle behövas i Sverige bara för att ge de ungdomar som saknar eget boende en lägenhet. Men samtidigt som befolkningen ökar så minskar bostadsbyggnad.

De lägenheter som trots allt byggs är dyra, så dyra att ungdomar inte har råd att bo där. 20 procent av ungdomar som flyttar hemifrån måste ha ekonomisk hjälp av sina föräldrar för att klara ekonomin, rapporterar Hyresgästföreningen.

Nästan hälften av unga vuxna med egen lägenhet har mindre pengar kvar efter hyran än det Konsumentverket beräknar att en person mellan 18 och 30 år behöver. Samtidigt är ungdomsarbetslösheten skyhögt. Detta är lite av det som studerats denna termin under temat Arbete och Bostad.

Redaktionen

FIA-bladet

Upplaga: 350 ex

Redaktör: Göran Byhlin

Adress: goran.bylin.ang@folkbildning.net

Redaktion: Kursen Media och Samhälle i Hjällbo.

Omslagsbild: Fatma Simmo

Ansvarig utgivare: Kina Thorsell

Tryck: FIA-kontoret, Hammarkulle-
torget 32 B

Folkhögskoleföreningen i Angered

Box 2107 424 02 Angered

e-post: fia@fia-angered.se

Hemsida: www.fia-angered.se

Tel: 031-48 34 44

Postgiro: 452 79 55-1

Många unga utan bostad

Bostadsbristen i Göteborg är stor. Fler och fler söker bostad varje år. Och för att få de lägenheter som är lediga ställs det höga krav.

– Ansökningarna ökar stadigt. Det var i genomsnitt 960 personer som sökte varje lägenhet förra året. Året innan var det cirka 800 och 2010 ungefär 700. Det ökar hela tiden. Det är fler och fler som är registrerade på sidan så det blir också fler sökningar på varje lägenhet, säger Mats Ekblad, informatör på Boplats.

Boplats är marknadsplatsen för lediga bostäder som ägs av både Göteborgs stad och de privata fastighetsägarna i Göteborg.

Svårt för ungdomar

Svårast att få tag på lägenheter har ungdomar. Hyresgästföreningen beräknar att 290 000 unga vuxna i Sverige saknar egen bostad.

– Undersökningar har visat att de långa köerna inte bara beror på bostadsbrist utan även på att ungdomarna inte har råd med en egen lägenhet eller att betala hyran. Alternativet för ungdomarna är att bo hemma hos föräldrarna eller hyra i andra hand. Hela 47 000 ungdomar mellan 17 och 30 år söker bostad varje år. Det finns få billiga lägenheter med mindre yta.

– Det finns ett initiativ som heter Unga hem från de kommunala bostadsbolagen där man kan få en lägenhet om man är mellan 18-29 och inte pluggar så man kan få en studentlägenhet. 1 000 lägenheter ska gå till den gruppen

till och med 2014. Men det är upp till kommunens bostadsbolag om de vill göra såna satsningar. Det byggs en del små nya lägenheter men dom blir ofta väldigt dyra så det hjälper kanske inte så mycket.

Det tar väldigt lång tid för många att få en bostad.

Bra inkomst behövs

– Det beror på att vi har ungefär 150 000 som står anmälda på Boplats nu och det är kanske 7-8000 lägenheter på ett år som annonseras ut. Det byggs inte så många nya hyresrätter och dom som bor i hyresrätter i dag bor kvar så det händer inte så mycket.

Det ställs också höga krav för att få en lägenhet, framförallt på inkomst.

– Hyresvärdarna vill att man skall kunna betala sin hyra, dom får ju inget betalt om hyresgästerna inte kan betala. Vi har ingen åsikt om det egentligen, det är inte vårt jobb och ha det men vad vi kan se är att det finns väldigt många inskrivna som nästan inte har råd att hyra någon av lägenheterna. Det finns inte många lägenheter under 3 000 kronor och det finns ganska många som inte klarar en högre hyra än så. För dom är det väldigt svårt och hitta någonstans att bo

Hur väljer ni vem som får en lägenhet om det är över 1 000 sökande?

– Vi gör inget här på Boplats. Hyresvärdarna jobbar i vårt system, de får en lista på alla som har sökt en lägenhet. De kommunala bostadsbolagen går bara på regi-

FOTO: CARINA TANG

INFORMERAR. Mats Ekblad jobbar på Boplats Göteborg.

stringeringstid men man måste kunna betala hyran, man får inte ha betalningsanmärkningar och man får inte vara för många i lägenheten. Sen så bjuder dom in några stycken på visning. Om fem stycken är intresserade av lägenheten får den som har bäst registreringstid den. Dom privata hyresvärdarna behöver däremot inte göra så, dom får ge lägenheten till vem dom vill.

Hopplöst väntande

Det är många som klagar på långa väntetider och tycker att det är hopplöst när det finns flera tusen sökande till en lägenhet.

– Det är väldigt tråkigt men samtidigt är det 7-8 000 som faktiskt får en lägenhet varje år och dom blir glada. Men det är inte mycket

vi kan göra åt det här, det krävs ju fler lägenheter, det finns helt enkelt inte tillräckligt många nu.

Börjar ta betalt

Nu är det är gratis att söka bostad på Boplats men från och med i slutet av året kommer det att kosta pengar.

– Vi skall göra ett nytt system och samtidigt ska vi börja ta ut avgifter. Det blir nån gång i höst eller snarare i slutet av året. Pengarna kommer att gå till driften av hela företaget. I dag ägs vi av Göteborgs Stad och dom kommunala bostadsbolagen så dom betalar allt. Men i höstas beslutade kommunfullmäktige att även dom sökande ska vara med och finansiera det hela.

I dag kan man bara registrera sig för två områden i stan där man söker lägenhet.

– I vårt nya system så kommer det inte alls att vara så utan det kommer vara mer som en karta där man kan söka över hela stan. Systemet vi har nu är gammalt, det är därför vi gör ett nytt, ett modernare och enklare. I huvudsak så kommer det funka på samma sätt men det kommer att bli mycket enklare att använda, informationen om lägenheter kommer att bli bättre. När man söker så kommer man att kunna se vilken plats man hamnat på till exempel nummer 50 av 500 sökande. Uppfyller man inte kraven kommer man inte att kunna söka, det blir enklare att se vilka lägenheter man kan få. Det är väl den stora skillnaden.

I Göteborg finns ingen riktig bostadskö.

För få och för dyra

– Det fanns på 90-talet, men man tyckte inte det fungerade särskilt bra så man la ner den och startade Boplats istället. Det är en fråga för politikerna. Det finns många problem med en bostadsförmedling också. Men i Stockholm ser det lite annorlunda ut. Där går både dom privata och kommunala bolagen på registreringstid. Det finns många olika sätt och göra detta på men i slutändan så är det få lägenheter och dom är för dyra, så oavsett hur man gör så är det inte så stor skillnad.

– Vi ändrar mycket på vår verksamhet. I och med det nya systemet. Det kommer i alla fall att bli bättre men själva bostadsmarknaden kan vi tyvärr inte göra så mycket åt.

ERIK NOTARO
MARIYAN HASSAN
CARINA TANG

Björn Siesjö vill se ett tätare Göteborg

Södra Älvstranden, Frihamnen, Kvillebäcken och Gullbergsvass. Det är många byggprojekt på gång i Göteborg. Men om Nordost är det ganska tyst.

Björn Siesjö är Göteborgs första stadsarkitekt sedan 1999. Han har bott i Göteborg i 30 år, tidigare har han drivit ett arkitektföretag men sålde sin del i företaget när han tillträdde som stadsarkitekt i november 2011.

Uppgifterna för en stadsarkitekt är ganska många.

– Det är faktiskt ganska mycket utåtriktat arbete där jag driver samtalet och debatten om stadsbyggnad i Göteborg.

– Sen är det också en hel del arbeten där jag blandar mig i de viktiga projekten i Göteborg. Det är ganska många stora saker som ska göras i stan just nu. Jag har ganska fullt upp med dessa två saker. Sen handlar arbetet också om att lägga upp långsiktiga strategier för hur vi ska bygga staden i framtiden.

Bestämmer mycket själv

Han tycker inte att det har varit svårt att komma in i jobbet trots att det var ett tag sen Göteborg hade en stadsarkitekt.

– Jag har tyckt att det har varit lättare just på grund av det. Jag kunde själv bestämma ganska mycket hur jag skulle lägga upp jobbet.

Hans inflytande som stadsarkitekt över vad som byggs i Göteborg är ganska stort men han har inte den slutliga makten, det är politikerna och byggnadsnämnden som bestämmer.

– men stadsarkitektens visioner ligger långt bort från Angered

– Vi tjänsteman sitter med kunskapen så vi styr ganska mycket. Det är ett samarbete.

Som stadsarkitekt har Björn många idéer för Göteborg.

– Jag har visionen om att bygga den täta, sammanhängande, integrerade, dynamiska, gröna staden. Jag ser nu att Göteborg är en gles och en ganska segregerad stad, en stad som är ganska beroende av bilen.

Mer blandning behövs

– Så kan vi bygga en stad som hänger ihop lite mer, där vi kanske bor fler människor på samma yta än vad de gör idag. Som är mer blandad, den blandade staden tror jag på. Blandade på alla möjliga sätt, olika sorters människor och verksamheter. Där man kanske bor, arbetar och handlar i samma kvarter. Så att man rör sig i mindre cirklar än vad man gör idag. Idag är Göteborg byggt som en bilstad, det vill säga att man tar sig ganska långt mellan bostad, arbetsplats och köpcentrum.

Men hur gör man då? Bygger man fler bostäder mellan dessa områden? Det är gles säger du.

– Det är det man gör. Det finns ganska stora områden centralt i Göteborg som inte alls är bebyggda. Som till exempel Frihamnen

eller Gullbergsvass. Det område som ligger bakom stationen, mitt i Göteborg, där finns nästan ingenting. Där kan vi bygga väldigt mycket. Så det är det vi tänker göra. Men samtidigt tänker vi se till att det är en grön stad. Både en hållbar stad och en stad med parker och träd och grönska.

Vad skulle du säga är svårigheterna? Är det bilberoendet?

– Ja, svårigheterna är ju kanske att ändra tanke sätt, att bygga den nya staden. Att man tänker på nytt sätt och ibland är folk vana vid att göra som dem alltid ha gjort. Så det är väl den svårigheten. Men jag tycker att vi gör ganska mycket framgångar nu så vi kommer ändra på det.

Vad har du för tankar kring segregering och hur ska man jobba med det?

– Det finns ett dilemma här. Det är faktiskt så att stadsdelarna ligger långt ifrån varandra rent fysiskt också. Det är 13 kilometer ut till Hammarkullen, och det är svårare att göra en integrerad stad av en stad som inte hänger ihop. Men vi måste givetvis jobba på det ändå. Hammarkullen är till exempel inte den mest segregerade stadsdelen, i Hovås bor bara ett sorts folk till skillnad från i Hammarkullen där det bor många olika sorters människor.

Men det är bara tio minuter från Hjällbo in till stan?

– Ja, det är jättenära. Men det är ändå så att det är väldigt många fler som bor i sydväst än vad det gör i nordost.

Foto: SARA SIMMO

FUNDERAR. Framför en stor karta över Göteborg har stadsarkitekten Björn Siesjö många tankar om hur staden ska utvecklas.

För det behövs ju byggas även i Nordost, det är stor bostadsbrist där. Man ser ändå att det finns pengar när det byggs mycket runt om i stan. Vissa områden bortprioriteras.

– Ja, men en del saker påverkar vi inte i kommunen.

Vilka stora projekt kommer nu

förutom Västlänken?

– Vi pratar om Frihamnen som ett nytt område. Vi pratar också om den nya bron till Hisingen som ska byggas. Vi pratar till exempel om Gullbergsvass och Ringön som jag nämnde.

Är det inte en massa industri där?

– Jo, det är det men vi ser att det finns ganska mycket värde i det, att det finns gamla industrier med låga hyror. Då företag som inte har råd att flytta in i ett nytt hus kan finnas. Och kanske även föreningar, kyrkor, moskéer och sådant. Backaplan är också ett av de områden som vi jobbar med nu. Vi har Hammarskjöldsleden som vi vill göra om till en stadsgata. I norra Masthugget börjar vi jobba med det som vi kallar Järnbågen. Det är ganska många områden centralt vi arbetar med. Sen jobbar vi givetvis med andra områden också och försöker få till ett studentboende i Hammarkullen. Vi har Opalstorget som vi också jobbar med. Vi jobbar väldigt mycket nära staden. Vi ska få till 3 000 nya bostäder i år och det är ganska mycket. Då måste vi bygga på många ställen.

Många gånger har man fått titta på skisser på hur det kan se ut i framtiden i Angered och Östra Göteborg. Men varför händer det inget?

– Anledningen till det är att vi inte har några andra sätt att finansiera boenden än genom hyrorna. Vi jobbar ganska mycket med stadsdelen för att försöka få till nya bostäder. Vi får hoppas att vi lyckas få till lite byggkranar där också, säger Björn Siesjö.

SARA SIMMO
FATMA SIMMO
KIANOSH JAVANMIRI

Fakta

Antal invånare i Nordost

Angered	48 777
Östra Göteborg	45 167

I Sydvästra Göteborg

Västra Göteborg	51 602
Askim, Frölunda och Högsbo	54 807

Officiella siffror från kommunen. Inofficiellt bor många fler i Nordost.

